

Bilag til budgetopfølgningen pr. ultimo august 2023 for Arbejds- markedsudvalget

Samlet oversigt

Tabel 1 - samlet oversigt for Arbejdsmarkedsudvalget

	Oprindeligt Budget	Korrigeret budget inkl. driftsoverførsler	Forventet regnskab		*Afvigelse til oprindeligt budget pr. 31/8-23	*Afvigelse til oprindeligt budget pr. 31/5-23
Budget 2023 (mio. kr.)						
Drift - Forsørgelsesydelse (udenfor servicramme)	675,0	675,0	681,1	●	6,1	25,9
Drift - Øvrige udgifter (udenfor servicramme)	35,0	34,2	35,5	●	0,5	-1,5
Drift - Øvrige udgifter (indenfor servicramme)	16,9	19,6	18,1	●	1,2	0,0
Drift i alt	726,9	728,8	734,7	●	7,8	24,4
Heraf ekstraudgifter som følge af Ukraine	0,0	0,0	0,1	●	0,1	0,2

*- = mindreforbrug/merindtægt, + = merforbrug/mindreindtægt

● = merforbrug / ● = mindreforbrug

Drift

Servicerammen for Arbejdsmarkedsudvalget udgør i 2023 16,9 mio. kr. Der forventes et merforbrug på 1,2 mio. kr. Merforbruget vedrører primært udgifterne til Forberedende Grunduddannelse (FGU), hvor flere elever end forventet har været indskrevet og taksten er steget. Norddjurs Kommune får først de endelige oplysningerne om hvor mange elever, der benytter sig af tilbuddet, når regningen kommer i juli, hvilket gør det mindre styrbart. Der er givet en teknisk korrektion til området i budgetlægningen for 2024 og frem.

I henhold til den vedtagne Økonomiske politik skal servicrammen overholdes såvel i budget som i regnskab. Dette betyder, at der skal være fokus på overholdelse af servicrammen, herunder om det er nødvendigt at iværksætte initiativer for at overholde budget og servicramme.

På driften forventes et samlet merforbrug på mellem 7-12 mio. kr. og det aktuelle bud ligger på nuværende tidspunkt på godt 8 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget på 726,9 mio. kr., svarende til 1,1%.

Der er følgende væsentlige årsager til afvigelsen på Arbejdsmarkedsudvalgets område:

Merforbruget vedrører primært udgifterne til førtidspension og sygedagpenge, samt fleksjob.

Kompenserende tiltag / eller finansiering indenfor udvalgets ramme

Jævnfør Norddjurs Kommunes økonomiske politik, har fagudvalgene et ansvar i forhold til at nedbringe merforbrug, også selvom det er overførselsudgifter. For at reducere merforbruget er der iværksat følgende initiativer:

Forstærket indsats for sygedagpengemodtagere

Der er iværksat en styrkelse af den tidlige indsats, så sygemeldte fra arbejdspladser med højt sygefravær kontaktes tidligere, så den sygemeldte hurtigere kan få lagt en plan for tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Omlægning af øvrig drift til virksomhedsrettet indsats

Arbejdsmarkedsafdelingen er i gang med at omlægge den beskæftigelsesrettede indsats, så flere deltager i et virksomhedsrettet forløb, i stedet for øvrig vejlednings- og opkvalificeringsforløb. Denne omlægning ligger i forlængelse af anden delaftale om en forenklet beskæftigelsesindsats.

Omprioritering af ressourcer fra retssikkerhed til sagsbehandling

En række af de ressourcer, som var afsat til øget retssikkerheden i sagsbehandlingen, omprioriteres til den generelle sagsbehandling. Dette vil reducere den gennemsnitlige sagsvarighed og understøtte, at de ledige eller sygemeldte hurtigere vender tilbage til arbejdsmarkedet.

Opbremsnings i brug af midler i arbejdsmarkedspuljen

Der resterer ca. 0,2 mio. kr. i puljen, som ligger indenfor servicerammen. En opbremsning i udlodning fra puljen kan bidrage til at nedbringe merforbruget indenfor servicerammen. I denne budgetopfølgning forudsættes puljen fuldt ud anvendt.

Uddybning - drift

Forventningen til årsforbruget på forsørgelsesudgifterne bygger på den forventede udvikling i antallet af fuldtidspersoner og enhedspriserne på de enkelte ydelser. Skønnet over den forventede udvikling er baseret på det faktiske forbrug i januar-april 2023 samt forventningen i Det Økonomiske Råds sekretariat og Finansministeriet til den fremtidige udvikling på arbejdsmarkedet.

Særloven vedr. de ukrainske flygtninge blev vedtaget medio marts måned 2022. Tilgangen af borgere fra Ukraine skaber både usikkerhed for budgettet ift. gruppens ydelser, og den skaber usikkerhed i forhold til de øvrige ydelser, da arbejdet med disse grupper påvirkes af behovet for fokus på gruppen af borgere til Ukrainere såvel ledelsesmæssigt som personalemæssigt.

Der er også store usikkerheder omkring udvikling i væksten, energipriserne samt udviklingen i inflationen. Udviklingen følges tæt med en generel forventning om, at ledigheden vil stige yderligere i løbet af 2023.

Den 25. maj 2023 indgik Regeringen og KL en økonomaftale for 2024. I den forbindelse blev der også aftalt en positiv midtvejsregulering til kommunerne i 2023, fordi udgifterne til forsørgelse på landsplan i 2023 ligger på et højere niveau end det, der blev aftalt i økonomaftalen for 2023. På Kommunalbestyrelsens møde 22. august 2023 under punktet "Samlet budgetopfølgning for maj 2023", blev det besluttet at give en tillægsbevilling på 20,9 mio. kr. på Arbejdsmarkedsudvalgets område, som følge af midtvejsreguleringen. Denne tillægsbevilling er indarbejdet i denne budgetopfølgning.

Tabel 2 - Samlet oversigt - Forbrug og mængder

Afdeling/område (mio. kr.)	Oprindelig budget	Korrigeret budget inkl. drifts-overførsler	Forventet regnskab 2023	Afvi-gelse*	Enheds-priser oprin-delig budget	Enheds-priser forven-tet regn-skab	Antal fuld-tids-perso-ner 2022 fra job-ind-sats	Antal fuld-tids-perso-ner oprin-delig bud-get	Antal forven-tede fuldtids-perso-ner 2023
Forsikrede ledige	59,1	59,1	58,6	-0,5	142.165	141.601	323	416	414
Kontanthjælp	46,2	46,2	34,4	-11,8	119.466	119.525	338	387	288
Uddannelseshjælp	19,1	19,1	20,1	1,0	83.744	78.140	232	228	257
Selvforsørgelses- og hjem-rejseydelse	16,3	16,3	10,6	-5,7	81.019	84.586	108	201	125
Seniorpension	47,7	47,7	49,0	1,3	159.291	159.468	238	263	307
Førtidspension fra 1. juli 2014	148,4	148,4	166,1	17,7	166.032	168.786	1.902	854	984
Førtidspension før 1. juli 2014	114,0	114,0	118,2	4,2	124.431	126.761		916	932
Fleksjob	80,7	80,7	88,3	7,6	95.720	98.784	844	843	894
Ledighedsydelse	26,4	26,4	22,9	-3,5	158.347	155.847	114	167	147
Ressourceforløb	13,2	13,2	6,1	-7,1	132.056	134.204	85	100	45
Jobafklaringsforløb	19,3	19,3	21,2	1,9	124.510	125.867	174	155	169
Sygedagpenge	73,8	73,8	78,1	4,3	108.842	112.732	709	600	693
Revalidering	1,6	1,6	0,5	-1,1	175.773	161.395		9	3
Seniorjob	2,1	2,1	1,0	-1,1	187.970	182.273		11	6
FGU skoleydelse	4,4	4,4	4,6	0,2	33.040	33.448		132	137
Løntilskud øvrige	2,7	2,7	1,4	-1,3	129.394	124.221		21	12
Forsørgelsesydelse i alt	675,0	675,0	681,1	6,1			5.067	5.304	5.413
Indsats - Fælles områder	0,4	0,4	0,0	-0,4					
Arbejdsmarkedsafdelingen	25,2	25,6	24,1	-1,1					
Ungeindsats og UU Djurs-land	19,6	20,9	22,8	3,2					
Borgerservice og udbetaling	6,4	6,4	6,4	0,0					
Arbejdsmarkedspulje	0,3	0,5	0,3	0,0					
Øvrige udgifter i alt	51,9	53,8	53,6	1,7					
I alt	726,9	728,8	734,7	7,8			5.067	5.304	5.413

Kilde: Jobindsats.dk & Opus Økonomi

* - = mindreforbrug/merindtægt, + = merforbrug/mindreindtægt.

** I jobsatstallet for 2022 indgår førtidspensionister, hvor andre kommuner betaler udgiften og de førtidspensionister, der betales 100% af staten.

Men i det oprindelige budget og i det forventede regnskab er disse ikke medregnet. Derfor er der færre fuldtidspersoner i 2022 kolonnerne.

- Evt. uoverensstemmelser ved summering skyldes afrunding.

På nuværende tidspunkt forventes der et samlet forbrug på 734,7 mio. kr., som medfører, at der er et merforbrug på godt 8 mio. kr. på Arbejdsmarkedsudvalgets område i 2023. Dette svarer til et forventet merforbrug på 1,1%.

Der er dog ydelser, hvor der forventes et merforbrug og ydelser, hvor der forventes et mindreforbrug i forhold til det oprindelige budget.

I nedenstående bemærkninger er det alene områderne, hvor det er vurderet, at afvigelserne er væsentlige, der er kommenteret. Hvis området i sig selv er væsentligt, kommenteres det også.

Flere ydelsesgrupper er meget tæt forbundne, de såkaldte forbundne kar. Generelt er borgere, der bevilliges førtidspension eller fleksjob, ofte på en ydelse i forvejen og derved vil en tilgang på en ydelse ofte give en afgang fra en anden. Nogle ydelser hænger mere sammen end andre. Vedrørende fleksjob og ledighedsydelse er det naturligt, at se på den samlede udvikling, idet en ledig fleksjobber har ret til at modtage ledighedsydelse. På samme måde er der også sammenhæng mellem sygedagpenge og jobafklaring.

Ledighedsudviklingen

Forventningerne til antallet af forsikrede ledige er behæftet med usikkerhed pga. der er usikkerhed omkring den økonomiske udvikling som konsekvens af krigen i Ukraine samt stigende renter.

RAR Østjyllands opgørelse over ledigheden i juni 2023 viste¹, at ledigheden var steget fra 11.201 fuldtids-personer i maj 2022 til 14.005 fuldtidspersoner i maj 2023. Dette svarer til en stigning på 25,0 % i Østjylland. I Norddjurs Kommune er ledigheden steget fra 394 fuldtidspersoner til 461 fuldtidspersoner i samme periode. Dette svarer til en stigning på 17,0 %. På landsplan var ledigheden i samme periode steget fra 68.805 fuldtidspersoner til 78.417 fuldtidspersoner, hvilket svarer til en stigning på med 14%.

Økonomisk redegørelse fra både marts 2023 og maj 2023 forventer at den samlede ledighed vil blive 97.000 fuldtidspersoner i 2024. Dermed forventes det at ledigheden vil stige i løbet af 2023 og fortsætte ind i 2024. Ledigheden er ikke steget så meget hen over sommeren som forventet i Norddjurs Kommune, men der forventes stadig en stigende ledighed i Norddjurs Kommune for resten af året, som tager udgangspunkt i forventningerne til ledigheden fra Økonomisk redegørelse i maj 2023.

Forsikrede ledige

Der forventes et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. på forsørgelsesudgifterne til forsikrede ledige. Mindreforbruget skyldes, at antallet af forsikrede ledige ikke er steget så meget som forventet i løbet af sommeren. Samtidig er den gennemsnitlige enhedspris pr. forsikret ledig lidt lavere end budgetteret.

Udgifterne til forsikrede ledige er blevet efterreguleret med 2,0 mio. kr. pga. staten har opgjort den kommunale medfinansiering til den midlertidige arbejdsfordelingsordning, som var gældende fra september 2020 til marts 2022, som følge af udbredelsen af coronasmitten. Uden denne efterregulering havde mindreforbruget dermed været på 2,5 mio. kr.

Kontanthjælp

Der forventes et mindreforbrug på 11,8 mio. kr. til kontanthjælp.

Mindreforbruget skyldes, at antallet af kontanthjælpsmodtagere er færre end forventet gennem 2022. Dette skyldes en kombination af, at antallet af nye kontanthjælpsforløb har været lavere end forventet, samtidig med at afgang fra kontanthjælp har været højere. Derfor forventes antallet af kontanthjælpsmodtagere at blive lavere end forventet ved budgetlægningen for 2023, selvom der forventes en stigning i antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere på grund af ledighedsudviklingen.

Mindreforbruget skal ses i forhold til merforbruget på førtidspensionsområdet.

---

¹ Ledigheden er her defineret som A-dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælps- eller SHO-ydelsesmodtagere samt åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere.

Uddannelseshjælp

Der forventes et merforbrug på 1,0 mio. kr. til uddannelseshjælp.

Merforbruget skyldes et stigende antal på uddannelseshjælp, hvoraf andelen af aktivitetsparate primært er stigende. Aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtager får en højere ydelse. Ligeledes forventes det, at tilgangen vil være større end afgang på grund af en stigende ledighed, som følge af situationen med krigen i Ukraine og den høje inflation.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse

Der forventes et mindreforbrug på 5,7 mio. kr. til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse.

Mindreforbruget skyldes, at flygtninge fra Ukraine i løbet af 2022 er kommet hurtigere i beskæftigelse, end forventet i budgetlægningen for 2023. Der er i vurderingen taget udgangspunkt i forbruget for januar-juli 2023 samt en forventning om, at ledigheden blandt ukrainerne vil følge den generelle ledighedsudvikling. Gennemsnitsprisen pr. fuldtidsperson er højere end antaget ved budgetlægningen for 2023.

Der er usikkerhed forbundet med udgifterne til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, da en eventuel stigning i antallet af flygtninge fra Ukraine kan medføre et lavere mindreforbrug.

Seniorpension

Der forventes et merforbrug på 1,3 mio. kr. til seniorpension.

Merforbruget skyldes, at der er flere end forventet, som har ansøgt om at få seniorpension. Stigningen skyldes bl.a. at regeringens oplæg omkring en sammenlægning af seniorpensionen og retten til tidlig pension, har fået flere end forventet til at søge om seniorpension i 2023.

Selvom stigningen i antallet af seniorpensionister i Norddjurs Kommune har været større end forventet, viser data fra jobindsats.dk, at den gennemsnitlige stigning i antallet af seniorpensionister på landsplan har været højere end i Norddjurs.

Tabel 3 Antal fuldtidspersoner som modtager seniorpension i jan.-jul. 2022 og 2023			
	Jan-jul 22	Jan-jul 23	Udvikling i pct.
Norddjurs	224	280	25,0
Hele landet	17.956	24.747	37,8

Kilde: Jobindsats.dk, 23. august 2023

En borger er berettiget til seniorpension, hvis borgeren opfylder nedenstående kriterier:

- højst har 6 år til folkepensionsalder
- tilknytning til arbejdsmarkedet med sammenlagt mindst 20-25 års beskæftigelse
- arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job

Det er dermed vanskeligt for kommunerne at styre tilgangen til seniorpensionen.

Et notat fra Beskæftigelsesministeriet viser, at kun 4% af borgerne som tilkendes seniorpension, var i beskæftigelse ugen før². Seks måneder før tilkendelsen var 12% i beskæftigelse. Der eksisterer ikke tal på kommuneniveau, men notatet viser at langt størstedelen af seniorpensionisterne ville modtage andre ydelser - primært sygedagpenge eller jobafklaringsforløb - hvis de ikke modtog seniorpension.

Førtidspension

Der forventes et samlet merforbrug på 21,9 mio. kr. til førtidspension før 1. juli 2014 og efter 1. juli 2014.

Det samlede merforbrug dækker over et forventet merforbrug på 4,2 mio. kr. til førtidspension før 1. juli 2014, samt et merforbrug på 17,4 mio. kr. til førtidspension efter 1. juli 2014.

Merforbruget skyldes, at der er blevet tilkendt 30 flere førtidspensioner i 2022 end antaget under budgetlægningen af budget 2023. Dermed er det samlede antal førtidspensionister i starten af 2023 højere end antaget. Samtidig forventes det, at antallet af nytilkendelser vil være væsentlig højere end de budgetterede 100 i 2023, da der i perioden januar-juli 2023 er tilkendt 153 førtidspensioner i Norddjurs Kommune. Derudover er gennemsnitsprisen pr. førtidspensionist efter 1. juli 2014 højere end forventet ved budgetlægningen.

Stigningen i antallet af nytilkendelser skal ses i sammenhæng med mål 1.2 under værdig sagsbehandling i Beskæftigelsesplanen for Norddjurs Kommune, hvor der er fastsat et mål om, at 80% af borgerne, med en samlet ydelsesperiode over 2 sammenhængende år, udredes. Gennemgangen af de langvarige sager er blevet iværksat og har medført øgede udgifter til førtidspension, men da borgerne modtog andre offentlige ydelser, er der også sket en reduktion på andre ydelser.

Merforbruget til førtidspension før 1. juli 2014 skyldes primært, at antallet ved årets start er 14 fuldtids-personer højere. Afgangen af gruppen har ikke været så stor som ventet. Samtidig er gennemsnitsprisen pr. førtidspensionist før 1. juli 2014 højere end forventet ved budgetlægningen.

Fleksjob og ledighedsydelse

Der forventes et samlet merforbrug på 4,1 mio. kr. til fleksjob og ledighedsydelse.

Merforbruget dækker over et merforbrug på 7,6 mio. kr. til fleksjob og et mindreforbrug på 3,5 mio. kr. til ledighedsydelse. Udviklingen skyldes, at det generelt er lykkedes at visitere flere ind i fleksjobordningen, samtidig med at det er lykkedes at hjælpe flere ledige fleksjobvisiterede ud på arbejdsmarkedet. Samtidig er gennemsnitsprisen pr. ledighedsydelsesmodtager lavere end forventet ved budgetlægningen.

Ressourceforløb

Der forventes et mindreforbrug på 7,1 mio. kr. til ressourceforløb.

Mindreforbruget skyldes, at der forventes et lavere antal fuldtidspersoner end budgetteret, da tilgangen til ressourceforløb er faldet gennem hele 2022, samtidig med at antallet af afsluttede sager er fastholdt på niveauet fra de foregående år.

Ressourceforløbsreformen, som trådte i kraft 1. januar 2022, betyder bl.a. at forløbene kun kan være 3 år, mod tidligere 5 år og at borgere med mindre end 6 år til folkepensionsalderen ikke kan tilbydes et ressourceforløb. Dette forklarer hvorfor færre visiteres til ressourceforløb.

Mindreforbruget skal ses i forhold til merforbruget på førtidspensionsområdet.

Jobafklaringsforløb

Der forventes et merforbrug på 1,9 mio. kr. til jobafklaring.

Merforbruget skyldes, at der er flere sygemeldte som deltager i et jobafklaringsforløb end forventet ved budgetlægningen. Samtidig er gennemsnitsprisen pr. fuldtidsperson højere end forventet ved budgetlægningen.

Sygedagpenge

Der forventes et merforbrug på 4,3 mio. kr. til sygedagpenge.

Forventningen tager udgangspunkt i det nuværende antal sygedagpengemodtagere og fremskriver udviklingen, så den svarer til udviklingen sidste år. Der er normalt et konjunkturudsving i antallet af sygedagpengemodtagere, så der i løbet af sommeren ses et lavere antal sygedagpengemodtagere. Dette udsving har i 2023 ikke været så stort, så antallet af sygedagpengemodtagere i løbet af sommeren har været højere end forventet. Stigningen i antallet af sygedagpengemodtagere medfører at antallet af langvarige sager også er steget, hvilket har medført at gennemsnitsprisen pr. fuldtidsperson er højere end forventet ved budgetlægningen.

Revalidering

Der forventes et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. til revalidering. Mindreforbruget skyldes, at der ikke har været den tilgang til revalideringsordningen, som der blev antaget ved budgetlægningen.

Seniorjob

Der forventes et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. til seniorjob.

FGU skoleydelse

Der forventes et merforbrug på 0,2 mio. kr. til FGU skoleydelse.

Den endelig regning er endnu ikke modtaget, men oversigten over de borgere, der har modtaget skoleydelse har været til kontrol. Der kan komme en del mellemkommunale afregninger, som først kommer til kommunernes kendskab når regningen modtages. Derfor er der noget usikkerhed på forventet regnskab.

Løntilskud øvrige

Der forventes et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. til løntilskud.

Det forventes at antallet vil være 9 fuldtidspersoner lavere end forventet.

Arbejdsmarkedsafdelingen - indsatser

Der forventes et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. til indsatser Arbejdsmarkedsafdelingen.

Der er et forventet mindreforbrug på indsatser til integration på 1,4 mio. kr. Dette område består både af udgifter til indsatser og danskundervisning. Ligeledes er der indtægter vedr. grundtilskud, resultattilskud og statsrefusion på udgifter til indsatser og danskundervisning. Beregningerne bag det forventede mindreforbrug er behæftet med usikkerhed, primært på grund af krigen i Ukraine. Der er taget udgangspunkt i det nuværende antal ukrainske integrationsborgere, men dette antal kan ændre sig, alt efter hvordan krigen udvikler sig. Ligeledes er der et mindreforbrug på 1,0 mio.kr. på løntilskud forsikrede ledige.

Ungeindsats og UU Norddjurs

Der forventes merforbrug på 3,2 mio. kr. vedr. indsatser og FGU driftsudgifter.

Merforbruget på FGU driftsudgifter udgør 1,2 mio. kr. og skyldes, at det faktiske antal elever er højere end forventet. Den endelige regning fra Staten vedrørende FGU er modtaget i juli måned, med opgørelsen af Norddjurs Kommunes antal elever i forberedende grunduddannelse. Merudgifter på 2,0 mio. kr. til indsatser

skyldes, at der er en stigning i antallet af uddannelseshjælpsmodtagere, særligt aktivitetsparate som kræver større indsats, og øget udgifter på mellemkommunale sager, som ikke kan kontrolleres. Generelt er der også udfordringer, da budgettet ved budgetlægningen for 2023 blev reduceret med 2,4 mio. kr., og budgettet til indsatser på Ungeindsatsen har ikke haft historik for at blive mængdereguleret, i forhold til antallet af uddannelseshjælpsmodtagere. Mængderegulering er indarbejdet i oplæg til budget 2024.

Borgerservice - helbredstillæg

Der forventes et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. til helbredstillæg.

Der er følgende varslings-/opmærksomhedspunkter til budgetopfølgningen

Udviklingen er præget af betydelig usikkerhed, og betydningen af potentielt svigtende forsyningskæder virksomheder i mellem, energipriser og inflationen er vanskelig at forudse. Udviklingen følges derfor tæt.